

Výroční zpráva o hospodaření příspěvkové organizace Hřbitovy města Olomouce v roce 2004

Název organizace: Hřbitovy města Olomouce
Adresa: tř. Míru 104, 779 00 Olomouc
Telfax: 585 413 703
E-mail: necropolis.olomouc@quick.cz
www: <http://web.quick.cz/necropolis.olomouc>

Vedení organizace: Ing. Igor Kleiner ředitel
Emilie Kučerová zástupce ředitele

Hřbitovy města Olomouce (HmO) jsou příspěvkovou organizací zřízenou **statutárním městem Olomoucí**, majitelem většiny hřbitovních pozemků, za účelem správy všech olomouckých hřbitovů (Neředín, Nová Ulice, Nedvězí, Slavonín, Nové Sady, Holice, Hodolany, Chválkovice, Svatý Kopeček, Černovír a Chomoutov) o ploše 22,5 ha a za účelem poskytování vybraných služeb v oblasti pohřebnictví. Do země nelze pohřbívat na hřbitovech Hodolany, Černovír, Chomoutov a částečně na Svatém Kopečku.

Statutární město Olomouc v roce 2004 uvolnilo HmO na provoz a investice částku ve výši 2.490 tis. Kč. Dále HmO obdržely od města účelovou dotaci na náklady vyvolané přestavbou kolumbárií stěny ve výši 286.640,- Kč a účelovou dotaci na stojany informačních tabulí ve výši 9.090,-Kč.

Od 1. 1. 1998 platí nový ceník poplatků za pietní místa, o kterém jsem informoval Radu města Olomouce na jednání 16.12.1997. Podstatné zvýšení cen je dáno jednak novou metodikou výpočtu, která snížila neopodstatněný nepřiměřený cenový rozdíl mezi malými, středními a velkými místy, jednak zpoplatňováním dosud bezplatných nebo jen částečně hrazených služeb, samozřejmě i možnostmi rozpočtu města. Sjednáním nájemní smlouvy k hrobovému místu se dobrovolně začleňujeme do skupiny, která by měla být schopná nést veškeré provozní i přímé investiční náklady údržby, a příspěvek města brala jako doplňkový zdroj pouze pomáhající zkrášlit místa, která neodmyslitelně ke každému lidskému společenství patří, a která nesou obraz jeho kulturní úrovně.

Na výsledcích roku 2004 se podílelo přepočteno 20,0 pracovníků. K minimalizaci mzdových nákladů HmO do poslední chvíle využily možnost zaměstnávat muže absolvujících civilní službu jako náhradu za službu vojenskou.

Olomoucké hřbitovy patří mezi místa, na kterých odsouzení vykonávají tresty obecně prospěšných prací. Věřím, že po doladění problémů spojených s vykonáváním trestu za přispění všech spoluorganizátorů (soudy, probační a mediační služba, HmO), dospějeme k požadované efektivitě díla odsouzených. Zatímní zkušenosti s výkony odsouzených spolu s minimálními možnostmi na ně působit mě o výhodnosti jejich nasazení nepřesvědčily, přestože nepochybuji o celospolečenské výhodnosti trestu obecně prospěšných prací.

Vědomi si úzké spojitosti mezi aktuálností evidence nájemců pietních míst a možností zkulturnit místa posledního odpočinku našich předků, také v roce 2004 pracovníci HmO usilovali o nápravu dlouhodobě zanedbávané evidence. Důraz byl kladen zejména na řešení

pietních míst s neproplaceným pronájmem. Zákon na ochranu osobních údajů platný od 01.07.2000 ale znamená, že správce již není schopen z evidencí obyvatelstva získávat aktuální adresu přestěhovaného uživatele a pokusit se v jeho zájmu zapomnětlivost krátkou cestou napravit. Tato omezení se samozřejmě odráží ve snížené schopnosti správce vybírat užívací poplatky a v konečném důsledku se uživatelům jejich opomenutí značně prodraží. HmO nahradily efektivní ale časově velice náročné dohledávání ještě náročnějším vylepováním výzev na hrobová zařízení. Ukazuje se však, že díky různým vtípkům (snímání výzev, přelepování na jiné hroby) jde o postup s nízkou účinností. Vylepování výzev se provádí především za účelem zlepšení vzhledu hřbitovů vyjasněním vlastnických vztahů k jednotlivým pietním místům. HmO se tímto způsobem snaží přetvořit evidenci našich předků v aktuální evidenci žijících nájemců a umožnit tak jednak rozpouštění rostoucích nákladů na co největší počet pietních míst a také prakticky vyloučit možnost zrušení pietního místa bez vědomí nájemce nebo jeho blízkých. K 31. 12. 2004 bylo z 16 596 obsazených míst 1 701 s neproplacenými poplatky. Pokles míst s neproplacenými poplatky (1355) oproti 31.12.2003 byl dosažen jednak důsledným oslovováním nájemců za využití od 01.01.2003 v soulad uvedených zákonů o obcích a o pohřbivnictví a naplněním podmínek pro zrušení užívání místa dle zákona o pohřbivnictví. Zpřístupněním evidence obyvatelstva Magistrátu města Olomouce v listopadu 1998 získaly HmO mocný nástroj k výraznému zkrácení doby mezi oslovením uživatele a platbou užívacích poplatků. Přijetí zákona na ochranu osobních údajů s účinností od 01. 07. 2000 však získávání osobních údajů povinných osob znemožnilo. Do účinnosti zákona se však HmO podařilo zaktualizovat osobní údaje všech uživatelů pietních míst bydlících v Olomouci podle údajů evidence obyvatelstva k listopadu 1999. Úřad na ochranu osobních údajů však ve svém stanovisku jednoznačně upřednostňuje ochranu osobních údajů a to i za cenu podstatného zvýšení nákladů pro nájemce, který opomene nahlásit správci změnu bydliště. Jediným způsobem jak získat informace o nájemci je podat soudu šesti sty korunami zpoplatněný návrh na vydání platebního rozkazu, který v konečném účtování přijde k tíži nájemce. Pro zapomnětlivého nájemce je postup velmi drahý a pro náš malý tým časově velmi zatěžující a finančně nákladný. Takto nadbytečně spotřebovaný čas bychom raději využili pro práci na projektech přinášejících zlepšený vzhled hřbitovů. Uvítal bych, kdyby se rychleji rozrůstaly řady uživatelů, kteří přicházejí před koncem zaplaceného období toto prodloužit nebo předali jiné pokyny k budoucnosti pietního místa. V roce 2004 jsme přijali 3 459 plateb a vystavili 3 193 dokladů o zaplacení nájmu a služeb s nájmem spojených. Výběr nájmu, služeb s nájmem spojených a poskytnutých služeb dosáhl výše 3 885 954,- Kč.

Odvoz odpadů ukládaných do kontejnerů je smluvně zajištěn u Technických služeb a.s. Problémem je zneužívání kontejnerů občany pro ukládání nejrůznějšího odpadu, zejména na hřbitovech ve Slavoníně, Nových Sadech, Holici, Hodolanech, Svatém Kopečku .

Dlouhodobě budovaná kvalitní technická základna umožnila pracovníkům hřbitovní údržby systematictější celoroční údržbu hřbitovních ploch.

Účetnictví HmO roku 2003 prošlo auditem s výrokem auditora „bez výhrad“. Náklady na audit činily 30 tis.Kč. Výrok auditora pro rok 2004 bude znám až po termínu odevzdání této zprávy.

Bývalá zaměstnankyně HmO Emilie Zapletalová zneužila znalost systému vnitřní kontroly HmO a trestnou činností způsobila krácením tržeb škodu ve výši 943.893,-Kč. HmO zpřísnily pravidla vnitřní kontroly k minimalizaci možnosti opakování nezákonného jednání.

Děkuji uživatelům i návštěvníkům, kteří naši snahu a změny zaregistrovali. Vaše slova nás těší a věřím, že i při ohlédnutí za letošním rokem zaznamenáte další zlepšení.

Hospodaření Hřbitovů města Olomouce skončilo účetním ziskem ve výši 847.607,90 Kč.

Zákon 256/2001 Sb., o pohřebnictví

Po dlouhých letech platnosti problematiku pohřebnictví spíše neřešící vyhlášky 19/1988 Sb. je od 01.01.2002 účinný zákon 256/2001 Sb. o pohřebnictví. Některá jeho ustanovení počítají s přechodnými obdobími v délce až dva roky. Co lze od zákona očekávat? Především se mění dosavadní užívání místa na písemně uzavřenou nájemní smlouvu mezi nájemcem a provozovatelem pohřebiště s oboustranně jasnými vymahatelnými právy a povinnostmi. Výraznou změnou je zákonná povinnost nájemce oznámit správci pohřebiště každé uložení zpopelněných ostatků v urnách, povinnost přiměřené údržby místa. Zákon také pamatuje na zvýšenou ochranu uložených uren a hrobového zařízení. Zákon stanovuje jasný postup pro ukončení nájmu hrobového místa a umožní, aby mnohdy zpustlá a negativně vzhled hřbitovů ovlivňující místa, byla postupně likvidována a převáděna na zatravněné plochy. S ohledem na kolize mezi ustanoveními zákona o pohřebnictví a zákona o obcích mohly být až v roce 2003 Radou města Olomouce schváleny řády pohřebišť a stanoveny zásady pro uzavírání nájemních smluv. Nájemní smlouvy jsou s nájemci uzavírány od 27.10.2003, přičemž předpokládám celkový počet 15 tis.smluv. K 18.03.2005 bylo uzavřeno již 9.953 smluv. K vynikajícímu výsledku jistě značnou měrou přispěla vysvětlující a připomínající kampaň HmO v regionálním rozhlasovém a televizním vysílání a v Radničních listech.

Na informační tabuli vpravo před vstupní branou k obřadní síni neředínského hřbitova HmO dle §29(4)a) zákona o pohřebnictví průběžně zveřejňují výzvy nájemcům hrobových míst, u nichž není HmO známá současná adresa nebo adresa jejich právních nástupců, k uzavření nájemní smlouvy s tím, že pokud nájemní smlouva nebude uzavřena ve lhůtě stanovené zákonem o pohřebnictví, dosavadní užívací právo k místu zaniká i přes zaplacené poplatky. Zveřejňují se zde i výzvy k odebrání uren a hrobového zařízení neproplacených míst.

Internet

Hřbitovy města Olomouce provozují pravidelně měsíčně aktualizované internetové stránky na adrese <http://web.quick.cz/necropolis.olomouc>, na kterých jsou nájemci informováni nejen o způsobu a termínech placení svých hrobových míst. Získají zde informace o HmO, přečtou si řády olomouckých veřejných pohřebišť, vzorovou smlouvu o nájmu hrobového místa, výroční zprávy. **Neznám provozovatele pohřebišť, který by svému nájemci poskytoval informace v tak komplexní a komfortní podobě.** Náklady na stránky nevznikají, protože osobně vykonávám jejich tvorbu a aktualizaci.

Neředín

Stav oplocení hřbitova v Neředíně byl častým důvodem Vaší oprávněné nespokojenosti. V roce 2004 město dokončilo rekonstrukci třídy Míru II.etapa, přičemž jako součást stavby vzniklo nové oplocení jižní části hřbitova a potřebné parkoviště za západním oplocením. Město financovalo částkou 2.718.085,20 Kč rekonstrukci inženýrských sítí v prostoru mezi obřadní síní olomouckého krematoria a vstupní branou na hřbitov, částkou 3.866.888,50 Kč následné úpravy v tomto prostoru a částkou 7.528.330,60 Kč novostavbu kolumbárií zdi. Uvedené stavby převzaly do správy HmO a jejich odpisy budou zvyšovat účetní náklady HmO.

I dlouhodobě neudržovaná SV plocha za židovským hřbitovem prošla v roce 2004 prvními úpravami realizovanými akciovou společností Flora, a.s. s náklady 14.436,-Kč.

Průběžně po souhlasu MmO odboru životního prostředí odstraňujeme dřeviny ohrožující bezpečnost návštěvníků a majetek uživatelů pietních míst. Na kácení se vynaložilo 34 tis.Kč. Konstatuji však, že kompetentní pracovníci odboru životního prostředí některé žádosti o skácení dřevin viditelně poškozujících hrobová zařízení posuzují v neprospěch platících

nájemců a upřednostňují celkový vzhled lokality po případném odstranění dřevin. V závislosti na problematice vybraná výsadbová místa nerespektující v čase se rozšiřující nároky na životní prostor dřevin se zamítavá rozhodnutí jeví jako velmi nešťastná a jsou zdrojem zbytečných rozporů mezi nájemci a majitelem pozemku. HmO mají připraven projekt vypracovaný uznávanou odbornicí Ing. Hoferkovou pro obnovu a novou výsadbu dřevin podél páteřních komunikací neředínského hřbitova včetně řešení vnějšího zeleného pláště lokality. Postupná realizace projektu vytvoří předpoklady pro odstraňování přestárlé zeleně rostoucí na nevhodných místech v těsné blízkosti hřbových zařízení. Následky tornáda z 09.06.2004 zcela evidentně prokázaly všechny problémy spojené s přestárlou a na nevhodných stanovištích vysázenou neředínskou zelení. Tornádo povalilo 81 kmenů stromů, vývraty přerostlých dřevin způsobily rozsáhlé devastace hřbových zařízení. Na odstranění vývratů se podíleli profesionální a dobrovolní hasiči HZS. Vstřícný přístup Kooperativy pojišťovny, a.s., která na náhradách škod vyplatila přes 500 tis. Kč, rozhodující měrou přispěl ke zvládnutí následků živelní pohromy.

Je provedena inventarizace části inženýrských sítí s důrazem na zmapování, vyhodnocení stavu a rozhodnutí o dalším postupu u století staré hřbitovní kanalizace. Výsledky ukazují, že je nutné hřbitovní kanalizaci vyměnit. Provozoschopná podpovrchová zařízení s perspektivní životností jsou nezbytným předpokladem pro možnost úprav povrchových cest.

Nová Ulice

Běžná celoroční údržba a obnova zadní vstupní branky od benzínové stanice po krádeži.

Nedvězí

Běžná celoroční údržba.

Slavonín

Běžná celoroční údržba.

Nové Sady

Běžná celoroční údržba. HmO považují za nezbytné opravit oplocení hřbitova ve směru k odkalovacím nádržím ČOV.

Holice

Běžná celoroční údržba. Práce na rozšíření stávajícího hřbitova o urnový háj se souběžným cílem likvidovat zneužívanou skládku hřbitovního odpadu nepokračovaly pro nedostatek finančních prostředků. KMČ Holice nadále požaduje vydláždění páteřních komunikací.

Hodolany

Běžná celoroční údržba.

Systematická činnost a mravenčí úsilí při vyjasnění vlastnických vztahů k hřbovým zařízením umožnila HmO uskutečnit úpravy hřbových skupin hřbitova. Hřbová zařízení nemající nájemce, ale spoluvytvářející vzhled a atmosféru hřbitova byla sepsána a zdokumentována, část jednoduše ošetřena, část zařízení byla po zdokumentování stavu demontována a připravena k převedení na zatravněné plochy. Jen náklady na odvoz demontovaných částí se pohybovaly kolem 30 tis. Kč. K údržbě slouží grafické plány hřbitovních skupin, které se osvědčily při orientaci v značně nesourodých hřbových polích.

HmO považují za nezbytné obnovit rozpadlé části oplocení.

Chválkovice

Běžná celoroční údržba. HmO chtějí volně ukládaný hřbitovní a bohužel i nehřbitovní odpad za hřbitovní zdi nahradit zpevněnou plochou pod kontejner na odpad, nabídnout městu Olomouci převzetí správy nad pozemky vlevo a za hřbitovní zdi při pohledu na vstupní bránu a založit zde stromořadí. Záměrem HmO je i oprava oplocení.

Svatý Kopeček

Běžná celoroční údržba. Výsledkem doplňujícího hydro-geologického průzkumu je zákaz pohřbívání do země v levém pásu starého hřbitova od dlážděné středové cesty při pohledu od vstupu ke kapli.

Černovír – občanský

Běžná celoroční údržba.

Černovír – vojenský

V důsledku nedostatku financí se nepodařila realizace ani jednoho stavebního objektu dle projektu z roku 2000. Velmi hodnotná i když veřejnosti méně známá olomoucká lokalita tak byla pouze běžně udržována.

Chomoutov

Běžná celoroční údržba. Dle požadavku občanů tlumočených KMČ Chomoutov proběhla probírka stromů ve vnitřním prostoru hřbitova s náklady 19.550,- Kč. HmO vedou jednání s vlastníkem hřbitov obklopujících pozemků o možnosti odstranit nejbližší plotu stojící řadu bříz.

Výzva

Vážení spoluobčané, vyzývám Vás k účinné spolupráci při ochraně hřbitovního příslušenství, vybavení hřbitovů a vysazované zeleně. Je smutné, že i místa posledního odpočinku jsou dnes v zájmu nenechavých spoluobčanů. Buďme vnímaví na dění kolem nás a každý podnikněme našim schopnostem a okamžitým možnostem odpovídající kroky. Hřbitovy ani při nejlepší snaze neuhlídají jen příslušníci městské policie.

Poděkování

HmO děkují za spolupráci, pozornost a podporu primátorovi města Olomouce a jeho náměstkům, členům RmO, odboru koncepce a rozvoje, ekonomickému, investičnímu odboru, jakož i odboru životního prostředí. Děkujeme příslušníkům Městské policie Olomouc za snahu minimalizovat drobné krádeže a zvýšit pocit bezpečnosti návštěvníků hřbitova.

Zvláštní poděkování zasluhují dobrovolní a profesionální hasiči, kteří svým nasazením umožnili zpřístupnit veřejnosti neředitelský hřbitov nedlouho po ničivém tornádu, jakož i Kooperativě pojišťovně a.s. za vstřícnost při likvidaci škod.